

**Hlavný kontrolór
Mesta Banská Bystrica**

**S P R Á V A
HLAVNÉHO KONTROLÓRA
O VÝSLEDKU NÁSLEDNEJ FINANČNEJ KONTROLY
č. 12/2015**

(v zmysle § 18f, bod (1), písmeno d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov).

Na základe poverenia č. 12/2015 zo dňa 20. 11. 2015 vykonali zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica následnú finančnú kontrolu **vykonávania predbežnej finančnej kontroly pri uzatváraní zmlúv vo vybratých školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica za roky 2013 a 2014.**

O výsledku kontroly predkladám mestskému zastupiteľstvu túto správu v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Cieľom kontroly bolo zistiť, či postup zamestnancov jednotlivých základných škôl v meste Banská Bystrica pri vykonávaní predbežnej finančnej kontroly v súvislosti s uzatváraním zmlúv bol v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale najmä so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v aktuálnom znení.

1. Východiská pre výkon kontroly a jej zameranie

Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole) stanovoval vo svojom § 9 podmienky a spôsob vykonávania predbežnej finančnej kontroly. V priebehu kontrolovaného obdobia bola prijatá novela zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole s účinnosťou od 1. 11. 2014, ktorá upravila aj oblasť výkonu predbežnej finančnej kontroly. Počnúc týmto dátumom sa predbežná finančná kontrola vykonávala ako administratívna kontrola a kontrola na mieste, pričom administratívna kontrola sa vykonávala ako vnútorná administratívna kontrola a administratívna kontrola kontrolovanej osoby (§ 5). V súvislosti s predmetom kontroly, teda s vykonávaním predbežnej finančnej kontroly pri uzatváraní zmlúv, k zásadnej zmene nedošlo. Podmienky a spôsob vykonávania predbežnej finančnej kontroly do novely zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vykonávania predbežnej finančnej kontroly ako vnútornej administratívnej kontroly po novele zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole ostali rovnaké. V kontrolovanom období teda platilo, že predbežnou finančnou kontrolou sa so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť pri nakladaní s verejnými prostriedkami overoval súlad finančnej operácie s jednotlivými okruhmi overovania, ako sú rozpočet, platná legislatíva, uzatvorené zmluvy, rozhodnutia vydané na základe osobitných predpisov, vnútorné akty riadenia, prípadne iné podmienky poskytnutia verejných prostriedkov. Predbežnú finančnú kontrolu mal vždy vykonať vedúci zamestnanec poverený vedúcim orgánom verejnej správy a zamestnanci zodpovední za ten, či onen odborný okruh, pričom vykonanie predbežnej finančnej kontroly uvedení zamestnanci mali potvrdiť na doklade súvisiacom s finančnou operáciou podpisom, uvedením dátumu jej vykonania a vyjadrením, či finančná operácia je, alebo nie je v súlade s vyššie uvedenými okruhmi.

Z uvedeného pohľadu pristúpil kontrolný orgán ku kontrole vykonávania predbežnej finančnej kontroly pri uzatváraní zmlúv v jednotlivých základných školách, teda či bola predbežná finančná kontrola vykonaná, či bola vykonaná správne v súlade so zákonom č. 502/2001 Z. z.

o finančnej kontrole, resp. či prípadne nedošlo k porušeniu inej súvisiacej legislatívy pri podpise jednotlivých zmlúv.

2. Kontrola výkonu predbežnej finančnej kontroly podľa jednotlivých základných škôl a vybratých uzatvorených zmlúv

Kontrolný orgán vykonal kontrolu vo všetkých základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica a to vždy náhodným výberom niekoľkých zmlúv uzatvorených v kontrolovanom období. Z kontroly vyplynuli pre jednotlivé základné školy nasledovné závery:

2.1. Základná škola Bakossova ulica č. 5

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu však vykonával vždy len jeden zamestnanec bez nožnej identifikácie jeho statusu a ani samotné deklarovania súladu finančnej operácie s príslušným odborným okruhom nevytvárali logickú väzbu. Predbežná finančná kontrola bola takto vykonávaná v rozpore so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.2. Základná škola Ďumbierska ulica č. 17

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu však vykonával vždy len jeden zamestnanec bez nožnej identifikácie jeho statusu a ani samotné deklarovania súladu finančnej operácie s príslušným odborným okruhom nevytvárali logickú väzbu. Predbežná finančná kontrola bola takto vykonávaná v rozpore so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.3. Základná škola J. G. Tajovského, Gaštanová ulica č. 12

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu vykonávala v súlade s platnou legislatívou.

2.4. Základná škola Golianova ulica č. 8

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu síce vykonávali vždy dvaja zamestnanci avšak bez nožnej identifikácie ich statusu, čo kontrolný orgán nepovažoval za priame porušenie platnej legislatívy, ale za formálne pochybenie.

2.5. Základná škola Moskovská ulica č. 2

Základná škola v kontrolovanom období nemala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly pred uskutočňovaním finančných operácií - právnych úkonov uzatvárania zmlúv, resp. ho v praxi neaplikovala, pokiaľ ho vytvorený mala. Dochádzalo tak k porušovaniu príslušných ustanovení zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.6. Základná škola Pieninská ulica č. 27

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly prevažne formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu však vykonával vždy len jeden zamestnanec, avšak bez nožnej identifikácie jeho statusu. Predbežná finančná kontrola bola takto vykonávaná v rozpore so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.7. Základná škola Radvanská ulica č. 1

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu však vykonával vždy len jeden zamestnanec, avšak bez nožnej identifikácie jeho statusu. Predbežná finančná kontrola bola takto vykonávaná v rozpore so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.8. Základná škola Sitnianska ulica č. 32

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu však vykonával buď len jeden zamestnanec, alebo aj dvaja zamestnanci, avšak bez nožnej identifikácie ich statusu. Kontrolovaný subjekt nerešpektoval novelu zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole k 1. 11. 2014. Predbežná finančná kontrola bola takto vykonávaná v rozpore so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.9. Základná škola Spojová ulica č. 14

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov voľne priložených ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu síce vykonávali vždy dvaja zamestnanci avšak bez nožnej identifikácie ich statusu a ani samotné deklarovania súladu finančnej operácie s príslušným odborným okruhom nevytvárali logickú väzbu. Kontrolovaný subjekt nerešpektoval novelu zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole k 1. 11. 2014. Predbežná finančná kontrola bola takto vykonávaná v rozpore so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.10. Základná škola SSV, Skuteckého ulica č. 8

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu však vykonával len jeden zamestnanec (v kontrolovanom prípade). Kontrolovaný subjekt nerešpektoval novelu zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole účinnú k 1. 11. 2014. Predbežná finančná kontrola bola takto vykonávaná v rozpore s týmto zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.11. Základná škola Trieda SNP č. 20

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu síce vykonávali vždy dvaja zamestnanci avšak bez nožnej identifikácie ich statusu a a väčšinou bez vyjadrenia súladu finančnej operácie s príslušným odborným okruhom. Kontrolovaný subjekt nerešpektoval novelu zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole účinnú k 1. 11. 2014. Predbežná finančná kontrola bola takto vykonávaná v rozpore s týmto zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole.

2.12. Základná umelecká škola J. Cikkera

Základná škola v kontrolovanom období mala zavedený systém výkonu predbežnej finančnej kontroly formou samostatných dokladov pripnutých ku konkrétnym zmluvám. Predbežnú finančnú kontrolu vykonávala v súlade s platnou legislatívou. V jednom kontrolovanom prípade však vykonanie predbežnej finančnej kontroly nepreukázala.

3. Závorečné zhodnotenie kontroly

Vzhľadom na to, že Národná rada Slovenskej republiky v priebehu výkonu kontroly prijala

nový zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kontrolný orgán zbral do úvahy pri uzatváraní jednotlivých dielčích kontrol aj túto skutočnosť. Hoci kontrolované subjekty sú povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku vrátane predloženia písomnej správy hlavnému kontrolórovi o splnení týchto opatrení v termínoch uložených hlavným kontrolórom v zmysle starého zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole (tam, kde nedostatky boli v dielčej správe skonštatované), pri ich formulovaní mali doporučené od kontrolného orgánu orientovať sa už na nový zákon tak, aby sa v budúcnosti vykonávala základná kontrola (v starom zákone predbežná finančná kontrola) v súlade s týmto novým zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Súhrnne za všetky základné školy možno konštatovať, že predbežná finančná kontrola pri uzatváraní zmlúv u väčšiny škôl vykonávaná bola sčasti v súlade so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole, no vyskytovali sa nedostatky najmä nasledovného charakteru:

- finančnú kontrolu vykonával len jeden zamestnanec
- chýbalo vyjadrenie o súlade, resp. nesúlade finančnej operácie s príslušnou odbornou oblasťou, resp. vyjadrenia nemali logický súvis
- nedal sa identifikovať status zamestnanca, či ide o zamestnanca zodpovedného za príslušný odborný okruh alebo o vedúceho zamestnanca povereného vedúcim orgánom verejnej správy k výkonu predbežnej finančnej kontroly
- predbežná finančná kontrola sa vykonávala na samostatnom doklade, pričom na ňom nebolo dostatočne identifikované, o akú finančnú operáciu sa jedná
- základné školy nemali dostatočnú informovanosť o zmene zákona o finančnej kontrole k 1. 11. 2014 a s tým súvisiacimi zmenami pri výkone predbežnej finančnej kontroly
- v niektorých prípadoch predbežná finančná kontrola vôbec nebola vykonaná, resp. bola vykonaná až následne po zrealizovaní finančnej operácie.

Základné školy Podlavice a ZUŠ J. Cikkera mali systém vykonávania predbežnej finančnej kontroly spracovaný v súlade so zákonom a tak aj predbežnú finančnú kontrolu vykonávali, ZUŠ J. Cikkera však v jednom kontrolovanom prípade predbežnú finančnú kontrolu vykonala nesprávne, resp. nevykonala. ZŠ Golianova predbežnú finančnú kontrolu taktiež vykonávala v súlade so zákonom, kontrolný orgán konštatoval len formálne pochybenia.

Z vykonanej následnej finančnej kontroly kontrolný orgán vypracoval dňa 29. 1. 2016 celkovú správu o jej výsledku, 1 záznam a 11 čiastkových správ pre jednotlivé základné školy ako samostatne kontrolované subjekty, správy s jednotlivými štatutármi prejednal a prijal príslušné opatrenia v zmysle zákona o finančnej kontrole (Uložil kontrolovaným subjektom povinnosť prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku a podať písomnú správu o plnení týchto opatrení v stanovených termínoch). Celkovú správu odstúpil kontrolný orgán na vedomie primátorovi mesta, mestskému zastupiteľstvu predkladá túto správu o vykonaných kontrolách v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Banská Bystrica, 8. februára 2016

Ivan Petrovič
hlavný kontrolór
Mesta Banská Bystrica